

ביאור עניין "בתחילה עלה במחשבה"

"בראשית ברא אלוקים" (א.א.), פירש"י, (ומקורו מדברי חז"ל במדרש כאן יב) "ברא אלוקים" - ולא אמר ברא ה', שבתחילה עלה במחשבה לבראתו במידת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, הקדים מדת רחמים ושתפה למדת הדין, ע"כ.

וראו להבין מדוע נכתב בתורה מה עלה בתחילה במחשבה לפני בורא העולם, והרי בפועל לא נברא כן העולם, וא"כ מהו הנפק"מ עבורינו במחשבות שהיו לפני תחילת הבריאה אשר לא באו כלל לידי ביטוי בפועל. [שהלא כל התורה היא תורת חיים, וכל מה שנכתב בה הוא רק כדי ללמדנו ולא כדי לספר לנו מחשבות בעלמא]. ונראה בביאור הדברים, ש"מחשבת הקב"ה" איננה רק "הוא אמינא" בעלמא, אלא היא מגלה על תכלית כוונת הבריאה, - שהדרך הנכונה והאמיתית שהעולם יונהג במידת הדין, ורק כיון שבפועל "אין העולם מתקיים", שהרי עונש החטא הוא נורא מאוד - עד שבלי שיתוף מידת הרחמים לא יהיה לנו שום קיום, לכן לצורך קיום העולם שיתף הקב"ה רחמים בדין, אבל ה"מחשבה" והיינו התוכנית והתכלית האמתית, נשאר גם היום שראוי לשלמות תיקון העולם להיות מונהג במידת הדין.

ויתרה מזו מצאנו בדברי האר"י הקדוש, שצדיקים גמורים היכולים להתקיים במידת הדין, הקב"ה מנהיגם במידת הדין, ובוזה פירש האריז"ל הא דאיתא בגמ' במנחות (כ"ט ע"ב) שבשעה שעלה משה למרום, הראה לו הקב"ה את מיתתו הנוראית של רבי עקיבא שסרקו את בשרו במסריקות של ברזל ושוקליו את בשרו באטליז, ושאל משה רבינו את הקב"ה "ריבוננו של עולם, זו תורה וזו שכרה?" והשיב לו הקב"ה, "שתוק, כך עלה במחשבה לפני", וביאר האריז"ל בעומק כוונת תשובת הקב"ה, על פי המבואר כאן שמתחילה עלה במחשבה לפני הקב"ה לברוא את האדם במידת הדין, אלא שראה שאין העולם מתקיים ולכן הקדים מדת רחמים ושיתפה למדת הדין, וביאר האריז"ל שצדיקים האמיתיים כמו רבי עקיבא יכולים להתקיים גם במידת הדין - והם גם מקבלים על עצמם הנהגה זו, ולכן דן אותם הקב"ה במידת הדין והם זוכים ע"ז לשכר עצום שאין כל מלאך ובריה יכולים לשער, וזה מה שאמרו לו הקב"ה "כך עלה במחשבה לפני" - והיינו שרבי עקיבא נידון במידת הדין כפי מה שעלה במחשבה לפני מתחילה לדון את העולם במידת הדין. והרי מבואר בדברי, שמה שאמרו חז"ל "מתחילה עלה במחשבה לפנינו", אין זה רק "הוא אמינא" חולפת בעלמא שבטלה מהעולם, אלא היא קיימת גם היום אצל צדיקים גמורים, ומשום שתכלית תיקון הבריאה הוא במידת הדין לחוד.

[וכענין זה מצינו בתוס' ר"ה (פ. ד"ה כמאן) שהעולם נברא בניסן אבל עלה במחשבה להיבראות בתשרי ולכן נקרא היום הרת עולם בתשרי, והרי מבואר שמחשבת הקב"ה איננה רק "הוא אמינא", אלא יש לה קיום גם לאחר הבריאה, ומחמת זה נקרא ר"ה בשם "היום הרת עולם". ובעיקר דברי האריז"ל יש להתבונן עד היכן מונעת מידת הדין - לולא שיתוף מידת הרחמים, עד שהתנא האלוקי רבי עקיבא היה צריך לעבור גזירה נוראה כל כך שיסרקו את בשרו במסריקות של ברזל וכו' מכוח המשפט במידת הדין, ונתבונן א"כ מה היה מגיע לנו במידת הדין, וזקוקים אנו מאוד למידת הרחמים. והעצה היחידה שלנו להינצל בזמן כזה, הוא לעסוק בתורה ובגמילות חסדים, וכמו שאמרו חז"ל (סנהדרין צ"ח ע"ב) "מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח, יעסוק בתורה ובגמילות חסדים", וכבר דקדק הקדוש "הפחץ חיים", שלא אמרו חז"ל "למד תורה ויעשה גמילות חסדים", אלא אמרו "יעסוק בתורה ובגמילות חסדים", והרי שכדי להינצל מחבלי משיח צריך לעשות האדם את התורה ובגמילות חסדים כ"עסק" שהוא טרוד בו וחושב היאך לשפר ולתקנו עוד ועוד, ולא יעשנו רק באופן עראי, אלא יתייחס לזה כמו "עסק" שחושב בכל הזמן עצות היאך להגדיל ולחזק את התורה וחסד, וע"ז יזכה להינצל מחבלי משיח!

ובזמנינו שאנו נמצאים בשנה השישית - קודם שנת השמיטה, ראוי לכל אחד לקבוע לעצמו לימוד בהלכות שביעית, שיש הרבה מאוד דינים שצריך להיזהר מאוד בשביעית והמכשול מצוי בהם, וגם בעלי בתים צריכים לדעת ההלכות ולא רק רבנים, וכל הלומד הלכות שביעית נחשב לו כאילו שמר שביעית בפועל.

גודל הבושה שיהיה לעתיד לבוא מכל חטא

וירא אלוקים את האור כי טוב ויבדל אלוקים בין האור ובין החושך" (א.ד.). ופירש"י "ראהו שאינו כדאי להשתמש בו רשעים והבדילו לצדיקים לעתיד לבא. ולפי פשוטו כך פרשהו, ראהו כי טוב ואין נאה לו ולחשך שיהיו משתמשין בערבוביא, וקבע לזה תחומו ביום ולזה תחומו בלילה".

נדבת הרה"ג ר' בן ציון בעייר שליט"א

מו"צ העדה החרדית ומראשי מערכת הכשרות דהעדה, לעילוי נשמת אביו האי גאון וצדיק, הרה"ג ר' מאיר רפאל בן הר"ד מיכל ברייער זצ"ל, מראשי כולל שומרי החומות

וביאר הדברים נראה, שמתחילה ברא הקב"ה את האור באופן שכל אחד יוכל ליהנות מהאור לפי מעשיו, והצדיקים ייהנו מהאור בשלמות, ואילו הרשעים לא ייהנו ממנו, אולם ראה הקב"ה שבעולם הזה לא שייך לבני אדם להתקיים בחושך, ולכן גנז את אור זה לעתיד לבוא, וכך היא באמת לעתיד לבוא, שכל אחד יוכל ליהנות מאור הגנוז כפי עמלו שעמל בעולם הזה בקיום התורה והמצוות. וזהו ביאור הפייט בהגדה של פסח "קרוב יום אשר הוא לא יום ולא לילה", והרי מבואר שבעתיד לבוא לא יהא יום ולא לילה, שכן האור והחושך לא יתחלקו לזמנים - האור ביום והחושך בלילה, אלא הם יתחלקו בין הצדיקים והרשעים, ולצדיקים יהא אור כל הזמן, ולרשעים יהא חושך כל הזמן, וממילא לא יהא לא יום ולא לילה, כיון שהאור והחושך ישמשו יחד באותו הזמן.

ואי אפשר לנו לשער גודל הצער שיהיה לאדם לעתיד לבוא אם יחיה לנצח באור קלוש, ואוי לו אם לא יזכה לאור העליון כי אם מעט, ואיזה בושה יהא לנו בזה, ואז יתחרט האדם על מעשיו וירצה לחזור לעולם הזה לתקן, והחי יתן אל ליבו ויחזור בתשובה בעודו בעולם הזה, ויזכה לחיי נצח באור גדול!

אין להרהר אחר הנהגת הקב"ה

ויעש אלוקים את שני המאורות הגדלים את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים" (א. ט"ו). פירש"י, "המאורות הגדולים, שוים נבראו, ונתמעטה הלבנה על שקטרה ואמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד", ע"כ. ונראה שעונש הלבנה בא במדה כנגד מידה, כי יסוד חטא הלבנה הוא שלא קיבלה באמונה את הנהגת הקב"ה בלא הרהורים, אלא באה בשאלות ובטענות - וכביכול הנהגת העולם צריך להיות על פי הבנתה, ולכן מיעטה הקב"ה כדי להראות לה היאך נראה העולם כאשר הברואים אינם מקבלים על עצמם את הנהגת השי"ת, - שהבריאה מופסדת עד שהיא בעצמה תצטרך להתמעט ולהפסיד מעצם קיומה. [ובהא גופא גם זכתה הלבנה לתיקון, שהרי מיעוטה מביא קידוש שם שמים על ידי שניכר בה שהעולם מוכרח להיות מונהג על ידי מחשבת הקב"ה בלבד].

ובדורנו רואים אנו כן בחוש, שהלא גם אחרי מחקרים של מאות אלפי שנה, עדיין לא הצליחו החוקרים להשיג את כל חכמת הבריאה, ובכל דור ודור מתחדשים החוקרים ומבינים פרטים נוספים בחכמת הבורא שטבע ביצירת בראשית לפני כמעט ששת אלפי שנה, ואי אפשר לבן אנוש להשיג ולהבין את כל כוונת וחכמת הבורא בבריאה, וכמו שנאמר (שעריהו נ"ה, ח-ט) "כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי נאם ה', כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכי מדרכיכם ומחשבותי ממחשבותיכם".

ובזמנינו בשעה שנתפשט מחלת הקורונה בארץ ישראל וברחבי העולם, ג"כ העיקר הוא להבין שהכל מיד ה', והאדם לא יוכל להגן על עצמו לבדו בכוחות עצמו, שהרי הכל מיד ה', ולולא הביטחון בקב"ה לא יועיל לאדם כל זהירותו והשתדלותו, ורק אם הוא בוטח בה' אז יינצל לאחר שישמור בהשתדלות הראויה עפ"י דעת תורה.

יסוד סיבת הכופרים מחמת תאוותם ולא מחמת טענות שכליות

וירא אלוקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (א. כ"ז). פירש"י "אע"פ שלא סיעוהו ביצירתו ויש מקום למינים לרדות, לא נמנע הכתוב מללמד דרך ארץ ומידת ענוה, שיהא הגדול נמלך ונוטל רשות מן הקטן". וכע"ז איתא במדרש (בר"ר ח, ח) "בשעה שהיה משה כותב את התורה, היה כותב מעשה כל יום ויום, כיון שהגיע לפסוק הזה שנאמר וירא אלוקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, אמר לפניו, ריבון העולם מה אתה נותן פתחון פה למינים, אתמהא, אמר לו [הקב"ה], כתוב, והרוצה לטעות יטעה", ע"כ.

ומבואר, שאף שהכופרים יכולים להביא סיוע לדבריהם מהלשון הכתוב בתורה "נעשה אדם", [דמשמע כביכול יש בעולם יותר מבואר אחד], מ"מ לא נמנע הקב"ה מלכתוב בלשון זה, כדי ללמדנו מידת דרך ארץ וענווה. ויש להבין למה באמת הניח הקב"ה מכשול רב שכזה - שיוכלו אנשים להיכשל במינות ואפיקורסות, וכל זה רק כדי להרוויח לימוד של מידת דרך ארץ.

וביאר בזה הגה"ק רבי אלחנן ווסרמן זצוק"ל, שכל מי שמחפש את האמת, בלא"ה לא יוכל לכפור במציאות האמתית והפשוטה שיש בורא לעולם שנתן לנו תורת אמת, וכל האפיקורסים והמינים אשר כופרים בזה, אין זה מחמת טעות ב"שכל", אלא מחמת "תאוה", שרצונם לחיות כתאוות ליבם בלא הגבלות התורה לתאוות האדם, וכדי "לתרץ" את עצמם ולסייע לעצמם לחיות כתאוות ליבם, הם אף משתמשים בפסוקי התורה להביא מהם סיוע לשיטתם, אבל יסוד סיבת כפירתם אינו מחמת טעות שכלית

נתרם לעילוי נשמת הרה"ח ר' לוי יצחק ב"ר אברהם יששכר דוב קניג זצ"ל, נלב"ע ז"ך תשרי תשע"ו, ת.נ.צ.ב.ה. נתרם על ידי בני משפחתו.

נתרם על ידי הרה"ג ר' דניאל יעקב טרויש שליט"א מחב"ס שו"ת תקנת השבים, שזכה לקבל ולינוק תורה והוראה ממרן רבינו שליט"א

נדבת הרה"ג ר' בן ציון בעייר שליט"א מו"צ העדה החרדית ומראשי מערכת הכשרות דהעדה, לעילוי נשמת אביו האי גאון וצדיק, הרה"ג ר' מאיר רפאל בן הר"ד מיכל ברייער זצ"ל, מראשי כולל שומרי החומות

חפשי וללכת אחרי תאוות ליבו, ומכח תאוותיו הוא מתרץ את הנהגותיו וכופר בבורא עולם, אבל עפ"י שכל אין מקום לכפור בבורא עולם.

עיקר תכלית היהודי בעולמו

"זה ספר תולדות אדם", (ה.א). סיפר לי הגאון רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי זצ"ל אב"ד קרניק דבר נורא ששמע מפי מרן הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל, דהנה הגאון רבי אליהו חיים מייזלס זצ"ל אב"ד לאדז' בא פעם לבקר את מרן הגר"ח זצ"ל, והגר"ח זצ"ל מסר לו ספר "אחייעזר" במתנה, והגאון רבי אליהו חיים זצ"ל שמח בספרו מאוד, והגר"ח זצ"ל שאל אותו "אימתי נזכה שגם כבודו יחבר ספר", והשיב לו הגר"ח זצ"ל "יש לי ספר", ותמה הגר"ח זצ"ל, אזי לו ספר נא להראות לי את ספרו, והשיב לו הגר"ח זצ"ל, בא איתי, והראה לו בארון שטרי חוב שהתחייב לפרנס תלמידי חכמים ואלמנות ויתומים בעיר לאדז', והוסיף שזהו הספר שלו, כי ספר תולדות אדם הם המעשים טובים שבידו, והוא כ"כ טרוד בספר זה עד שאין לו פנאי לחבר ספר כהגר"ח זצ"ל. הגר"ח זצ"ל לא ענה לו דבר, אבל בשכבו על ערש דוי קודם פטירתו אמר הגר"ח זצ"ל להגאון רבי חזקיהו יוסף מישקובסקי זצ"ל, שעכשיו הוא רואה שאכן הגר"ח זצ"ל צדק בדבריו, שעיקר ספר האדם שמביא אותו לחיי נצח זהו המעשים טובים שיש בידו.

אלא מחמת תאוות, וגם אם לא ימצאו סיוע של פסוק מהתורה, ימשיכו בדרך חייהם או שישלפו פסוק אחר בתורה כדי להביא ממנו סיוע לשיטתם, ולכן אינו מזיק כלל מה שנכתב בתורה "נעשה אדם", כיון שהדבר לא יביא שום נזק לאדם המחפש את האמת, ומי שאינו מחפש את האמת, בלא"ה ימשיך בדרך התאוות או שישלף פסוקים אחרים להביא מהם סיוע לדרך. (ומה מאוד מדויק הדבר בלשון חז"ל שאמרו: "כתוב, וכל הרוצה לטעות יבוא ויטעה"). וכע"ז אמר הגר"ח מבריסק זצ"ל בשעה שביקשו ממנו להשפיע על תלמיד אחד מיישיבת וואלז'ין שטר מהדרך ונעשה אפיקורס, וטען שיש לו הרבה קושיות בענייני אמונה, ואמר הגר"ח, אם יש לו "קושיות" על הקב"ה, אזי אוכל ליישב את קושיותיו, אבל אם יש לו "תירוצים" על הנהגותיו, אז אין לי מה לתרץ את תירוציו, כי "למאמין אין קושיות, ומי שיש לו תירוצים אי אפשר לתרץ על תירוציו". וכיסוד דברים אלו שמעתי מפי הגה"ק הגר"א ווסרמן זצוק"ל על הפסוק (במדבר ט"ו ל"ט) "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", שפירשו חז"ל (ברכות י"ב ע"ב) ש"אחרי לבבכם - זהו מינות", והקשה הגר"א אלחנן זצ"ל שלכאורה מינות יסודו הוא בדעות כוזבות, וזה שייך למח שבראש שהוא משכן הדעות ואינו שייך כלל ללב שהוא משכן התאוות והרצונות, ואמר הגר"א אלחנן זצוק"ל, שאכן מבוואר כאן בדברי חז"ל שמינות אין יסודה במחשבה ובדעות, אלא יסודה הוא בתאוות, שהאדם רוצה להיות

הוראות מרן רבינו שליט"א בענייני השעה – אודות תקופת מחלת הקורונה

הישיבות והתתי"ם שהם בית חיינו, אז נזכה לסייעתא דשמיא והם לא יפריעו לנו לפתוח את הישיבות והחידושים. ובזמנים הקשים ביותר של עם ישראל לא וויתרו על ישיבות ותלמודי תורה, ובני משפחתי מרוסיה סיפרו לי, שבשעה שהקומוניסטים שלטו ברוסיה ואסרו ללמוד תורה ברבים, ואף גזרו עונש מיתה או מאסר בסיביר למי שילמד אחרים תורה, החזיקו בני משפחתי שברוסיה החזיקו ישיבה במינסק באתר עם ארבע מאות תלמידים במשך כמה שנים בנס, בראשות ר' אברהם אליהו מייזלס זצ"ל, ומסרו נפשם כפשוטו ממש שלא להתפשר על לימוד התורה, עד שתפסו אותם ולקחו לבתי מאסר והגלום לסיביר. ויעו' בדרשות חת"ס ח"א דף ס"א ע"ב שהאריך בעניין זה שלא לשמוע לעצת השלטונות לסגור מוסדות התורה מפני סכנת התפשטות המגיפה, היות שעצם סגירת הישיבות היא מכת מוות מוחלטת המסוכנת פי כמה וכמה מעצם המגיפה, וכמו שנדפס בדרשות חת"ס (ח"א דף ס"א ע"ב) ז"ל: "הנה רעש גדול בעולם מחשש מגפה וחבר ומלחמה, והתלמידים נרדפים ממקומם מתפזרים אנה ואנה ולא מצאו מנוח בכל המקומות, והשרים יועצים לטובה שנשלח עכ"פ ריבוי התלמידים, וידוע כשאמר פפוס לרבי עקיבא מאי טעמא עוסק בתורה נגד גזירת המלכות, והשיב לו אמשול לך משל לשועל שעמד על שפת הנהר ואמר לדגים מ"ט אתם רצים הנה והנה, אמר ליה מפני שאנו מתיראים מפני הציידים, אמר ליה צאו אלי היבשה ונלחמה עמהם, א"ל אין אתה פקח אלא טיפש שבחיות, השתא במים שהוא מקום חיותנו אנו יראים מפני הציידים, ביבשה שהוא מקום מיתתנו על א' כמה וכמה, אמנם כוונת השועל היא להטעותם להוציאם ממקום חיותם, ואמר ליה עקיבא איהו, ומה בשעה שאנו עוסקים בתורה כי היא חיינו ואורך ימינו אנו מתיראים, אם נשמע לקול השועל שלא לעסוק בתורה על אחת כמה וכמה, והנה כן הדבר הזה ממש, כל זמן שהישיבות בעולם, אעפ"י שהציידים רודפים ומייד ואין רגע בלא פגע, מ"מ זכות התורה מגין, אבל עתה הליביש את עצמו כשועל ליעץ לטוב לבטל כל הישיבות בכל המדינה, ואם יבוא ח"ו ויגש הרעה והמגיפה או דברים שאנו יראים, מי יגן ביבשה בלא מי תורה. והנה עצת השועל הזה המתנכר להטיב הוא יותר רע ומר מהציידים הרעים כשאנו במים", עכ"ל.

הוראת מרן שליט"א לעודד תרומת דם לצורך השתלת נוגדני קורונה
א.ה. כבר מאז פרוץ הקורונה ברחבי העולם לפני למעלה מחצי שנה, עמלים טובי הרופאים ברחבי העולם למצוא שיטות ייחודיות ותרופות שונות וחסונים שונים למניעת ובלית הקורונה בעולם. לדברי הרופאים המומחים, אחת השיטות שהוכיחו את עצמם בצורה יעילה ביותר, היא הנפקת פלזמה מדמם של מחלימי קורונה, והשתלתו בקרב חולי קורונה. מומחי הרפואה מסבירים כי נוגדני הקורונה הקיימים בדמם של מחלימי קורונה, מסייעים במידה ניכרת לחולי קורונה, המקבלים את אותם נוגדנים באמצעות נסיוב המפוחת מדמם של מחלימי קורונה.

במהלך החודשים האחרונים פנו מומחי רפואה וביניהם מנכ"ל הדסה פרופסור רוטשטיין למרן רבינו שליט"א, והעידו על איכות וטיב הטיפול באמצעות אותם נוגדנים, ובעקבות כך קרא מרן רבינו שליט"א במכתב מיוחד מטעם הבד"ץ לציבור מחלימי הקורונה לתרום דם, לצורך שימוש בדם לרפואת חולי קורונה. במכתב מיוחד שנכתב במענה לארגון החסד "יד אברהם" של העסקנים הרפואיים הרב שמעון ברוין ובנו הרב יחזקאל ברוין, כתבו בית הדין העדה החרדית: "אל מע"כ עסקני ארגון הרפואי יד אברהם, הנה לדברי רופאים מומחים יש תקווה לחולים על ידי טיפול באמצעות נוגדנים מתרומת דם של אלו שהחלימו מן המחלה, שיכולים להצילם על ידי כך ולהביא להם מזון רופא כל בשר, ובוודאי ראוי מאוד לעודד ולהשתדל שאלו שהחלימו ויצאו מן המחלה יתרמו דם (עפ"י אישור רופא) ויעזרו לאלו החולים המתייסרים ומצפים לישועה, וכבר אמרו חז"ל כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ויתברכו על העוסקים והמסייעים והתורמים בשפע ברכה והצלחה.

דברים שנאמרו על חומר איסור מסירה לשלטונות

בתקופה האחרונה נודע כי בעוה"ר יש אנשים מתוך החרדים המוסרים לשלטונות מי שאינו שומר על תקנות הממשלה בעניין הקורונה, והגדילו לעשות למסור לשלטונות גם את מוסדות התורה והחינוך ובתי כנסיות וישיבות שאינם עומדים בתקנות הממשלה, והתירו לעצמם למסור את עורכי שמחות נישואין וכדומה החורגים מאישורי השלטון וכדומה, עד שעשו את ראשי השלטונות כפוסקים וכמכריעי הלכה לקבוע מה נחשב כגדר פיקוח נפש וכדו'. בעקבות כך דיבר מרן שליט"א דברים חוצבים בחומר עיון 'מסירה', ובדבריו הורה הלכה למעשה שאין לצרף מוסרים אלו למניין - כפי הלכה המבוארת בשו"ע י"ד ס' ש"ד:

"הנה ידוע שאיסור מוסר הוא מן החמורות שבחמורות שבתורה, ובשו"ע נפסק (ח"מ סי' שפ"ח סעי' ט' -) שהמוסר אין לו חלק לעולם הבא, והוא חייב נידוי ואין לצרפו למניין (שו"ע י"ד ס' של"ד). וכשמוסר לשלטונות על מנת שיקנסוהו בדיניהם, הרי הוא נחשב כהולך לערכאות ומרים יד בתורת משה (עי' חז"א סנהדרין ט"ו ד'), והרי הוא כופר בקב"ה ובתורה (הגר"א ח"מ סי' כ"ו), ונענש בעונש קשה שמגלגלים אותו בכלב וכמו שביארו המקובלים. והנה בהיות שנודע כי נפרץ הדבר להתיר עיון חמור דמסירה, כאשר רבים מדמים כביכול מותר למסור לשלטונות מי שעובר על תקנות הממשלה בעניין הקורונה, עד שהגיעו גם למסור לשלטונות את מוסדות התורה והחינוך ובתי כנסיות וישיבות שאינם עומדים כפי תקנת השלטונות, או שאר שמחות נישואין שחרגו מאישורי השלטון וכדומה, ליהוי ידוע כי אין בזה שום היתר, ומה שתולים עצמם בהיתר דפיקוח נפש, הנה בוודאי לא נאמר בכה"ג "פיקוח נפש" להקל, וידוע שהמשכילים בזמנו ג"כ טענו שמותר לעבוד בשבת קודש לצרכי פרנסה, כיון שיש בו פיקוח נפש - דאל"ה הרי ימותו ברעב, ופשוט דאין בכל צד דפיקוח נפש להתיר, וכ"ש לא בעיון חמור זה דמסירה, ובפרט כשהדבר נוגע לתפילה ותורה, ואין שום היתר למסור לשלטונות כדי לא להציל הרבים, וגם ממש שיש בהם סכנה לרבים ומוכרחים לעצור הסכנה כדי להציל הרבים, וגם בזה אין להתיר אלא לאחר התראה, ורק לאחר שאלת חכם בעל הוראה מובהק ומוסמך, וכל מקרה נידון לגופו. וכמובן שיש לכל אחד להיזהר שלא להזיק אחרים - וכ"ש אם יש לו סימני המחלה יש לו להיזהר מאוד, ואנו נשמרים בפיקוח נפש לא פחות מהם, אבל ח"ו לא למסור לשלטונות ולעבור על איסור מוסר. ולעניין הלכה ראוי לדעת שמוסרים אלו אף אם הם חרדים, אין לצרפם למניין וכמבואר בשו"ע, ואין להם חלק לעולם הבא, וכל הנזהרים בזה מוכן להם שכר רב, ומאידך כל הפורץ גדרות עולם והולך למסור לשלטונות, יידע שיש דין ויש דין העתיד להיפגע מהרשעים.

הוראת מרן רבינו שליט"א בדבר סגירת החידושים ומוסדות תורה

א.ה. בעקבות חידוש סגירת החידושים ומוסדות לימוד התורה והחינוך על ידי השלטונות, הננו להביא הוראת מרן רבינו שליט"א למנהלי התתי"ם והמוסדות, - כפי שהורה מרן רבינו שליט"א לפני למעלה מחצי שנה מעת פרוץ הקורונה, ועד עכשיו, ללא שינוי: "חובתנו לפתוח את החידושים והישיבות, ויעו' במשך חכמה (ס"פ תרומה) שכתב חז"ל "ידעל תלמוד תורה דברים צריך למסור עצמו למיתה ולסכן עבור זה", והוכיח כן ממה שיהושע נענש על שלא עסק בתורה בעת המלחמה, ופירש שעצם הדבר שיהושע לא סיכן נפשו לעסוק בתורה במלחמה, זה גופא נחשב כזלזול בתורה, ועורר עליו סכנה גדולה להיענש במיתה, עיי"ש. וא"כ גם בזמנינו אם לא נחשיב את התורה שהיא חיינו לפתוח את התתי"ם והישיבות במצב זה, הרי זה גופא יביא קטרוג גדול, ועלול לעורר סכנה הרבה יותר מסכנת המחלה עצמה, ה"י, (ועי' תשוה"ל ח"ה סי' שצ"ט).

וגם במצב הזה כאשר הגבירו השלטונות פיקוח מוהדק על מנהלי המוסדות, אין לבטל ילדי תשב"ר מלימודם, ובמקומות שאי אפשר יש עכ"פ לערוך מסגרות לימוד בקבוצות קטנות בתוך הבתים - באופן שלימוד התורה דתשב"ר לא ייפסק, ופשיטא שאם אנו נוכיח שהתורה היא חיינו ולא נוכל לוותר על